

Tekst: Romeinen 8:15

1. Het gaat in deze preek over **vrijheid**. Over de vrijheid van de kinderen van God. Jullie zijn geen slaven die in angst leven, schrijft Paulus. Jullie hebben de heilige Geest ontvangen en daarom zijn jullie kinderen van God, vrije zonen en dochters van God. Iedereen die de heilige Geest heeft ontvangen is niet langer een slaafs mens, maar een vrij mens. God houdt er een slaven op na, maar kinderen. Kinderen die God aanspreken met Abba, Vader.
2. En vandaag wil ik dat ook tegen u zeggen, hier in de kerk. Jullie hebben de heilige Geest ontvangen. En daarom ben je geen slaaf maar een kind. Het is dus een heel eenvoudige preek. Ik kan gewoon zeggen wat er al is. Ik zal u zeggen, dat is nu het mooie van preken, je kan zeggen wat er is. Jullie hebben de heilige Geest ontvangen. En daarom ben je kind van God. Dat is zalig. Hier in de kerk gaan we niet eens flink werken aan de wereld, en eigenlijk ook niet aan onszelf. We krijgen te horen dat we kinderen van God zijn, vrije kinderen van God. Luister, je hebt de heilige Geest ontvangen en je hoort bij God, je bent een zoon en dochter van God, je bent van Jezus Christus. Glorie halleluja. Ik vertel u niets nieuws, u hebt het goede nieuws al gehoord en zo zijn we ook begonnen: *genade zij u en vrede van God onze Vader en van Jezus Christus onze Heer*. Er zit in een kerkdienst geen slavernij. Geen drijfverij. Hier leven we vanuit een geschenk. Je krijgt de heilige Geest. En met de heilige Geest krijg je God als Vader. Dat is vrijheid. Heerlijk, ik zou amen kunnen zeggen.
3. Amen hoop ik ook te zeggen. En ik hoop dat u het ook zegt. Want er is geen beter woord dan amen. Als je dat kan zeggen, dan heb je het begrepen. Als je het kan zeggen als je laatste woord, dan ben je gelukkig. Maar ook als je het midden in het leven kan zeggen. Het is het hoogste wat een mens kan doen, dat je ja en amen zegt. Misschien is het ook wel het moeilijkst, en zeggen we liever ja en maar. Ja maar. Mitsen en maren. Daar kunnen we oud mee worden. Altijd onze mitsen en maren. Hoe kan het nu dat? Is het wel zo? Kan ik het wel geloven? Geloof ik het nog wel? Hoe kan ik het nu rijmen met wat er gebeurt? Allemaal vragen, zo te begrijpen, maar waar blijft nu het amen? Dat je het gehoord hebt, uit Gods eigen mond, midden in je leven, ondanks alles, in deze barre woestijn, in je uitgedroogde leven, in het vermoeide bestaan, waar alles afvlakt, en dan toch, opstaan, opstaan tot je vreugde en ja zeggen. Laten we het zeggen, maar nog even niet hardop, laten we het nog even uitstellen. Laten we het straks nog hardgrondiger zeggen. Dat doen we door er echt bij stil te staan. Door het te laten doorwerken. Door het opnieuw te beleven. Door ons er weer aan over te geven. Dat kan ons helpen er uit te leven. We staan stil bij wat we al weten en wat we al hebben gehoord en wat we geloven. Dat doen we om er verder in door te dringen en om dan amen te zeggen. Ja en amen.
4. Jullie hebben de heilige Geest ontvangen en daarom noem je God Vader. Je hebt geen slaafse geest, want God heeft je uit de slavernij bevrijd. Ja, ik weet het wel, er zijn genoeg mensen die bij christenen denken aan een soort slaven. Jezus heeft ooit tegen zijn leerlingen gezegd: jullie zijn mijn vrienden. Een slaaf weet niet wat zijn heer doet. Een vriend weet dat wel. Vrienden van Jezus. Jezus heeft vrienden, geen slaven, geen slaafse volgelingen. En wat lezen we uit het Oude Testament? Wat anders dan dat God een volk heeft bevrijd van de slavernij en de dwangarbeid.
5. Dat is het grote verhaal van het Oude Testament. Het is het grote refrein geworden van het Oude Testament, dat God een slavenvolkje heeft bevrijd. Door de Rode Zee. Het water als een muur omhoog. En aan de overkant ben je vrij. Daar kan de lange arm van de koning van Egypte je niet meer pakken. Je bent niet meer van hem maar van God. Aan deze kant van de Rode Zee ben je van de koning van Egypte. Aan de overkant ben je van God. Ja, dat was je al toen je er nog door moest, maar toch moest je wel eerst door de Rode Zee om dat ook te ervaren, om het te kunnen geloven. Nu ben je van God.

6. Dat grote verhaal uit het Oude Testament is een soort oerbeeld. Een werkelijkheid, maar tegelijk ook een teken, een beeld, dat pas ten volle waar en werkelijk is geworden door Jezus Christus. Alsof het tot die tijd ergens is blijven zweven. Wel uiterlijk bevrijd uit Egypte, maar innerlijk nog een slaaf. Kijk maar naar het volk Israël. Bevrijd uit Egypte, maar in de woestijn is het opstand tegen Mozes. Waren we maar in Egypte gebleven. Alsof de slaaf van binnen zit. Daarom moest de Zoon komen. Wanneer de Zoon jullie vrij zal maken, zal je werkelijk vrij zijn (Joh. 8:36). Er kan vrijheid zijn en toch nog gebondenheid.
7. Er kan politieke vrijheid zijn of sociale vrijheid, en dat is een groot voorrecht, en toch is er gebondenheid. Die politieke vrijheid en sociale vrijheid is een teken. Het is niet de zaak zelf. We mogen blij zijn dat we in het vrije Westen wonen. Het is een eilandje in een zee van dwang en tirannie. Ik geloof dat die vrijheid ook een doorwerking is van het grote verhaal van het Oude Testament, en dat die vrijheid ook met de doorwerking van het evangelie te maken heeft. Maar het is niet de zaak zelf, zeker niet als je het weer losmaakt van het evangelie. Vrijheid zonder de Zoon eindigt in dwang. Zo vrij is het Westen niet, er is veel dwang, veel slavernij, veel slaafsheid.
8. Wanneer de Zoon jullie vrij zal maken, zal je werkelijk vrij zijn. Jezus is gekomen. In ons slavenbestaan. Hij heeft gezegd: sta op, deze nacht, deze dag, je bent van mij. Ga met me door de Rode Zee. Mee naar de overkant. Jezus, hij weet van je onmacht, van je geest die een slaaf is, hij weet dat je klem zit, dan je gevangen bent van jezelf, en dat je er niet uit kan. En toch zegt Hij het, want Hij heeft macht, macht over je, sinds Hij de macht van de grote slavendrijver aan het kruis heeft gebroken en Hij is dicht bij, heel dicht bij, in je hart, in je ziel, fluisterend.
9. Er waren andere stemmen in de slavernij. Een stem die zei: wees jezelf. Ja, wees jezelf, alsof je daar wat aan hebt. Wat ben je nu, jezelf, is dat goed nieuws? Als het erop aankomt ben ik ook niet meer dan een burgermannetje en moet dat 'zichzelf zijn'? Bovendien, er zit veel te veel gif in de grond. Onze menselijke natuur is niet te vertrouwen, daar zit ook helemaal geen vreugde in. Een andere stem was de stem van de wet, van de moraal, van het ideaal. Dit moet je doen en dat. Ja, dat zal waar zijn, maar het blijven woorden. Of even erg, je wordt een moreel mens. Iemand die zijn zaakjes goed voor elkaar hebt. Een goed mens, vooral in je eigen ogen. Die hele sfeer van zelfgenoegzaamheid. Dat is volgens de bijbel nog gevaarlijker dan een boef of een moordenaar zijn. Je hebt er niets aan, je blijft in de slavernij van Egypte zitten.
10. Als de Zoon je vrij zult maken ben je werkelijk vrij. Aan de Zoon geven we ons. De enige macht die wat met je doet, tot in je botten, tot voorbij je onderbewuste, is de macht van de Zoon. Je kunt omkijken. In de Rode Zee verdrinken de paarden en de wagens en de koning van Egypte en de duivel en de dood, en je hele oude leven, en je wanhoop, en je angst, en je oude mens, je oude natuur, het gaat onder met Jezus en zo kom je aan de overkant. Met Jezus. Je bent gedoopt. Toen je gedoopt werd, werd je verbonden met Jezus, met zijn dood en zijn opstanding. Door de Rode Zee. Omdat je kind bent, kind van God. Daar hebben we een leven voor nodig, om dat echt tot ons te laten doordringen.
11. Omkijken. Zo, op een zondag. En dan weten: ik ben niet van de wereld, niet van de drijvers van deze wereld. Ten diepste niet. Ja, je moet wel mee doen, in het regime van deze wereld, maar je bent niet van de wereld. Je bent niet van de staat. Je bent niet van je familie. Je bent niet van je baas. Je bent niet van de bank. Ja, daar lijkt het wel op, maar luister, je bent een vrij kind van God. En als je dat dreigt te vergeten, kom dan naar de kerk, op zondag, de dag van de vrijheid, om dat te horen, om het lied te kunnen zingen aan de oever van het water van de Zee.
12. Maar je bent dus ook niet van jezelf. Hier moeten we toch nog wel even de vinger bij leggen. Je bent onteigend. Je bent van Jezus. Hij heeft verstand van mensen. En nu komt het erop aan zijn Geest in je te laten werken. Dat is wel de nadenker. Vrij zijn is niet simpelweg van jezelf zijn. Wel tot jezelf komen, zoals

die verloren zoon. Wel jezelf zijn, maar dat ben je alleen als je leeft van een Ander. Ik weet niet of het amen nu nog zo gemakkelijk gaat, amen is een weerbarstig woord. We hebben er wat mee te stellen. Maar wat doodzonde als je het niet meer zegt. Amen, Heer, ik ben van u, en help me nu dat te beamen. In mijn leven. In mijn doen en laten. Een vrij mens te zijn.

13. Dat ben je door niet altijd bezig te zijn met de vraag: vrij *van*, maar vooral vrij *voor*. Alle eer voor onze emancipatieprogramma's, maar te vaak blijft het steken in 'vrij van'. Het gaat om het 'vrij voor'. Vrij om het woord van de levende Heer. Die ons laat denken en doen op de adem van zijn Geest. Zonder veel ballast, maar wel met een hart dat klopt voor Hem en dat daarom klopt voor de goede zaak, voor de liefde, voor allen die de Heer op onze weg plaatst. Amen